
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2016:6

Fokus på kärnfrågor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2016:33 där motionärerna vill fokusera på kärnfrågor i kommunikationen. Utskottet anser att kyrkans kärnfrågor redan idag lyfts fram i kommunikationen och att de styrdokument som finns är tillräckliga. Utskottet anser vidare att uppdraget att kyrkostyrelsen inför kyrkomötet ska redogöra för hur de kan stärka opinionsarbetet kring de av medlemmarna prioriterade frågor, enligt rapporten *Svenska kyrkans medlemmar*, är för opreciserat och otydligt. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet avslår motion 2016:33.

Till betänkandet finns en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:33, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:33, punkt 2.

Motionens förslag

Motion 2016:33 av Aron Emilsson och Anders Ahl, Fokus på kärnfrågor

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att ett större fokus på kyrkans kärnfrågor, den kristna tron och av medlemmarna prioriterade frågor förmedlas i kyrkans externa kommunikation och information.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inför kyrkomötet redogöra för hur opinionsarbetet kring de av medlemmarna prioriterade frågorna ska stärkas.

Bakgrund

Utgångspunkten för Svenska kyrkans kommunikationsarbete på nationell nivå är Svenska kyrkans kommunikationsplattform. Den gäller såväl den interna som den externa kommunikationen. Kommunikationsplattformen innehåller visionen för kommunikationen, de löften och kärnvärden som är bärande i kommunikationen om Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen fastställde kommunikationsplattformen den 22 juni 2004 och därefter den visuella strategin den 2 mars 2005.

Förankringsarbetet till kommunikationsplattformen var omfattande, över 2 000 personer deltog i arbetet från stiftet, församlingarna och nationell nivå. Bland deltagarna fanns såväl anställda som förtroendevalda. Kommunikationsplattformen och den visuella strategin är bindande för allt kommunikationsarbete på nationell nivå och erbjuds övriga nivåer.

Uppdraget för nationell nivå att ta fram styrdokument för kommunikationsarbetet på nationell nivå utgår från det uppdrag 1998 års ombudsmöte gav Styrelsen för

Svenska kyrkans rikskyrkliga verksamhet (SFRV) i och med att mål och rambudget för SFRV:s verksamhet 1999–2001 (StSkr 1999:501) fastställdes. I uppdraget ingår bland annat att

- ◆ tydliggöra och förmedla Svenska kyrkans identitet och verksamhet för en bred allmänhet.
- ◆ tydligare visa vad Svenska kyrkan som trossamfund står för och utför i sitt arbete.
- ◆ utarbeta en informationsplanering och kommunikationspolicy för Svenska kyrkan.

Svenska kyrkans kommunikationsplattform

Den av kyrkostyrelsen i juni 2004 fastställda kommunikationsplattformen har följande lydelse:

Kommunikationsvision

En kyrka som människor har en positiv relation till och känner glädje över att tillhöra.

Kommunikationslöfte

Svenska kyrkan vill ge rum för möten med Gud.

Svenska kyrkan vill ge möjlighet till eftertanke, tro och engagemang.

Svenska kyrkan vill vara en närvarande och öppen kyrka buren av tillit, livsmod och hopp.

Kärnvärden

Närvaro

Guds närvaro i världen föregår allt annat. Det är i Gud som vi lever, rör oss och är till. Kyrkans uppdrag är att ge rum för den närvaron i livets alla skeden. Svenska kyrkan vill vara en följeslagare både i vardagen och vid gudstjänster och högtider som dop, konfirmation, vigsel och begravning. Svenska kyrkan vill erbjuda möjligheter till stöd, eftertanke, engagemang och tro.

Svenska kyrkan vill vara nära glädjen och nära sorgen, nära livets Gud. Svenska kyrkan finns i hela Sverige med sina församlingar och sina kyrkor, och är en del av den världsvida kyrkan.

Öppenhet

Svenska kyrkan vill vara en öppen folkkyrka som välkomnar var och en som söker sig till henne. Troende, sökare eller tvivlare, medlem eller icke medlem – Svenska kyrkan vill vara öppen för alla.

Svenska kyrkan vill vara öppen för eftertanke, stillhet och samtal kring liv, tro och tvivel. Svenska kyrkan vill ge rum för möten med Gud och med den som tydligast låter oss ana vem Gud är, Jesus Kristus.

Svenska kyrkan vill vara en lyhörd kyrka som vågar vara ärlig kring trons villkor i samtiden.

Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd och beroende av människors engagemang. Alla kan vara med och påverka och det finns rum för många olika sätt att ta ansvar för sin tro.

Hopp

Svenska kyrkan vill inspirera till framtidstro i både ljusa och mörka stunder. Varje människa är skapad till Guds avbild och har rätt till ett

värdigt liv. Kyrkan vill bidra till att var och en kan få uppleva sitt liv som meningsfullt. Kyrkan vill ge rum för den tillit som gör det möjligt att orka leva och det hopp som kan bära genom tillkortakommanden, sorg och död.

Det innersta i Svenska kyrkan är tron på Gud, en kärleksfull Fader, en levande och närvarande Kristus och en helig, livgivande Ande. Den tron är en gåva som skapas i mötet mellan människor och den Gud som i varje ögonblick vill befria, förändra och skapa – på nytt.

Svenska kyrkans avsändarstruktur

Svenska kyrkan har ett gemensamt löfte för hela sin verksamhet och en gemensam avsändare. Kommunikationslöftet är ett strategiskt styrinstrument som beskriver hur Svenska kyrkan vill uppfattas internt och externt. Detta för att tydliggöra vilka Svenska kyrkan är, vad Svenska kyrkan står för och vad Svenska kyrkan erbjuder. Allt som kommunicerar Svenska kyrkan ska i största möjliga mån bidra till att bygga denna önskade bild av Svenska kyrkan.

Kärnvärdena utgör grundpelarna för Svenska kyrkans kommunikation. De ska ge riktning och inspiration såväl internt som externt. De beskriver värderingar som ska genomsyra kommunikationsvisionen och varumärkeslöftet.

Medlemmarnas prioriterade frågor

I februari 2016 släppte tankesmedjan Timbro sin rapport *Omvägen om Gud*, författad av Annika Borg och Eli Göndör. Rapporten beskriver Svenska kyrkan som en stor och viktig opinionsbildare i Sverige och menar att Svenska kyrkans opinionsbildning styrs av ideologiska vägval mer än religiösa och att den inte utgår från vad kyrkans medlemmar vill att kyrkan ska prioritera.

Motionärerna i motion 2016:33 beskriver ett exempel där författarna har gjort en jämförelse mellan pressreleaser från nationell nivå och medlemmars prioriteringar i 2010 år medlemsstudie som finns beskriven i Jonas Bromanders *Svenska kyrkans medlemmar*.

I diagram 36 i boken presenteras en tabell över prioriterade områden då medlemmarna får välja tre alternativ. Frågan som besvarades löd: Om Svenska kyrkan av ekonomiska skäl skulle bli tvungen att prioritera i högre grad än tidigare, vilka tre verksamheter skulle du då vilja att kyrkan fokuserade på? Högst upp på topp tre-listan, mellan 40–50 procent, hittar vi diakoniarbetet i form av hjälp till utsatta människor i Sverige, arbete med barn och unga samt skapa gemenskap för de som känner sig ensamma. Längst ner på listan med under 10 procent finns traditionella gudstjänster, delta i samhällsdebatten och miljöfrågor. Bromander konstaterar i rapporten att medlemmarna inte anser att Svenska kyrkan främst ska delta i samhällsdebatten och ägna sig åt miljöfrågor och konstaterar vidare:

Analysen tydliggör å ena sidan att kyrkans roll som opinionsbildare inte är särskilt brett förankrad. Å andra sidan bör man ha klart för sig att bara för att området inte hamnar på ”topp tre” för fler än en liten minoritet, betyder det inte att medlemmarna tycker området är helt oviktigt – bara att det inte är lika viktigt som områdena högre upp i diagrammet.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:33.

Utskottet håller med motionären om att det är viktigt att lyfta fram kyrkans kärnfrågor i kommunikationen men anser att det redan idag görs till stor del. Både i det arbetet som sker lokalt i församlingarna och som bygger på församlingarnas grundläggande uppgift med gudstjänst, undervisning, diakoni och mission men också i den nationella nivåns kommunikationsarbete. Utskottet menar också att det redan finns styrdokument som lyfter fram kärnfrågorna som viktiga i kommunikationen. Vad gäller frågorna som prioriteras av medlemmarna, enligt rapporten *Svenska kyrkans medlemmar*, lyfts även de fram i kommunikationen när kyrkans verksamhet beskrivs.

Utskottet anser vidare att uppdraget att kyrkostyrelsen inför kyrkomötet ska redogöra för hur de kan stärka opinionsarbetet kring de av medlemmarna prioriterade frågor är för opreciserat och otydligt. Utskottet anser att arbetet med frågor kring utsatta människor, barn och unga och de som känner sig ensamma är viktiga frågor men tror mer på att frågorna tjänar på att behandlas var och en för sig och inte i en övergripande redogörelse. Utskottet föreslår att motionen ska avslås.

Uppsala den 29 september 2016

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Mattias Nihlgård, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Micke G Hästö, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lindell Rylén, Camilla Persson, Lissandra Rickemark, Ulla Nordlien, Patrik Linde, Katarina Glas, Kjell Petersson, Elisabeth Kullenberg, Ulla Littgren, Stig Eriksson, Anders Ahl, Ylva Wahlström och Karin Janfalk.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskild mening

Själva andemeningen med motionen är att Svenska kyrkan ska fokusera ännu mer på de kärnfrågor som våra medlemmar anser är relevanta.

Att i svaret hävda att Svenska kyrkan idag lyfter fram kärnfrågor räcker således inte som argument då motionen anser att det finns förbättringspotential inom detta område. Rapporten från Timbro undertrycker detta då det framgår att Svenska kyrkan mer styrs av politiska vägval än av medlemmarna prioriterade kärnfrågor. Det framgår vidare att Svenska kyrkan är en viktig opinionsbildare vilket således gör det än mer relevant att Svenska kyrkan mer ägnar sig åt religiösa frågor än av politiska.

Vidare anser jag att det är viktigt att kyrkostyrelsen, inför kyrkomötet, redogör för hur man lever upp till våra medlemmars förväntningar vad gäller kyrkans prioriteringar. I motsats till utskottets överväganden anser jag att detta uppdrag är tydligt. Det finns rapporter och annat material att tillgå som redovisar vad medlemmarna önskar att kyrkan prioriterar. Kyrkan tappar idag medlemmar och det är viktigt att vara lyhörd. Om viljan finns kan kyrkan fortfarande vända denna trend.

Anders Ahl